

A BALATONI LAKOSSÁG 2022-BEN

Felmérés a Balaton kiemelt térség
állandó népességének vizsgálatával

DOMBI GÁBOR

KUTATÓ, KUTATÁSSZERVEZŐ

SZOCIOLÓGUS

Balaton Integrációs Fejlesztési Ügynökség Közhasznú Nkft

TARTALOM

1) MÓDSZERTAN

2) VÁLASZADÓI STÁTUSZ

3) LAKÓHELY

4) ÉLETMÓD

5) KLÍMATUDATOSSÁG, ENERGIAFOGYASZTÁS

6) TELEPÜLÉSI MOBILITÁS

7) IDENTITÁS

8) BALATON TÉRSÉGI FOLYAMATOK

MÓDSZERTAN

Kutatási terv: 2022. február

Kérdőív, reprezentatív mintatervezés: 2022. március – április

Kérdőív: 7 + 1 (technikai) kérdésblokk

Kérdésszám: 104 db számozott, 179 db szöveges, számkarakteres kiegészítés

Alapsokaság: a BKÜ-ben élő 18+ éves népesség

Mintavételi elemszám: 1 000 fő

A mintavétel települési elemszáma: $180 * 0,334 = 60$ település

Mintavételi eljárás: kvóta-mátrix, mintavételi hibahatár +/- 3,2 %

Reprezentativitási követelmények: vármegyeterület, települési jogállás, Balaton partviszonylat, nemek szerinti megoszlás, életkor szerkezet, lakásállomány, építési falazat (10 ezernél nagyobb lakosságú településeken)

Adatfelvétel: 2022. május 8 – szeptember 1 (116 nap, $\approx$ 4 hónap)

Digitális rögzítés: 2022. szeptember 2 – december 30

Adatbázis: 407 db adatoszlop, 407 ezer adatcella

Adatfeldolgozás, eredménytár: 2023. január 2- március 31

Licenzelt adatfeldolgozó szoftver: IBM SPSS for Windows (29.0)

VÁLASZADÓI STÁTUSZ (1)

Nemek szerinti megoszlás: 48 % férfi – 52 % nő

Átlagos életkor: 51,5 év, Mo: 43 év (férfi: 50,1; Mo: 40,8; nő: 52,7, Mo: 45,0)

Születési évek időterjedelme: 74 év (1932 – 2004)

- A többség **házastárssal együtt élő házas**, csaknem minden hetedik nőtlen, hajadon, minden nyolcadik egyedül élő özvegy
- A **kétgyermekes családmódel**l dominanciája körvonalazódik, a szülői státusszal rendelkező válaszadók $\approx 60\%$ -a kétgyermekes
- Az adatközlők mintegy **kétötöde érettségizett**, középfokú iskolai végzettségű, a szakmunkások aránya 29 %, minden ötödik diplomás
- A vizsgálati alanyok $\approx 65\%$ -a **nevesített valamilyen szakképzettséget**, összességében több mint 120 féle szakképzetség került regisztrálásra, ezek közel háromnegyede 28 féle szakképzettséget fog át
- A népesség **közel fele** beszél valamilyen **idegen nyelven**, a vizsgálat során 10-féle beszélt idegen nyelvet említettek, legjellemzőbb az angol és a német. Az idegen nyelven beszélők háromnegyede **egy** idegen nyelvet említett
- Az idegen nyelvismeret **minden második esetben alapfok**, a középfok minden harmadik, a felsőfok minden kilencedik esetben tényhelyzet. Az angol nyelv ismeretére a közép és a felsőfok, a német nyelv ismeretére az alapfok jellemző

VÁLASZADÓI STÁTUSZ (2)

- Az adatközlők negyedének **foglalkozása** szakmunkás, a betanított, segéd és mezőgazdasági munkásokkal együtt a **fizikai** foglalkozásúak aránya a teljes minta harmada, a **szellemi** foglalkozásúak aránya minden ötödik válaszadó
- Az öregségi **nyugdíjasok** aránya a mintában minden harmadik fő
- A havi **nettó jövedelem** kérdésére a megkérdezettek $\approx 64\%$ -a válaszolt. Az **átlagjövedelem 222 564 Ft**
- A **gazdaságilag aktívak** közel háromnegyede azon a településen dolgozik, ahol él, **az ingázók aránya az aktívak mintegy negyedére** tehető
- A **munkahelyi ingázás** alapvetően a kisebb településekről a nagyobbak felé irányul, ez érvényes mind az üdülőkörzeten belül, mind azon kívül. Hangsúlyos ingázási céltelepülések a térségben lévő, vagy azt övező nagyobb városok: Veszprém, Siófok, Keszthely, Balatonfüred, Tapolca
- A **munkahelyi ingázás legfontosabb okai** a munkába állás, elhelyezkedés, illetve a szakképesítésnek megfelelő, betölthető munkakör

LAKÓHELY (1)

- Az üdülőkörzet felnőtt népességének **többsége születése óta** azon a településen él, ahol a kérdezőbiztos felkereste. Az adott településre **beköltözők aránya a teljes népesség kétötödére** tehető
- Az **átlagos lakásméret $\approx 84 \text{ m}^2$** , a községekben élők lakásterülete átlagosan nagyobb, a városokban és a nagyközségekben élőké kisebb
- Az adott üdülőkörzeti településekre irányuló beköltözés forrása a **legtöbb esetben egy másik üdülőkörzeti** település
- A válaszadók **elsöprő többsége szeret** a Balaton környékén élni, ennek legjellemzőbb indoklása személyes emlék és életesemény, de értékelik a környezet és a táji szépség vonzerejét is
- Azok, akik nem szeretnek itt élni jellemzően **elszigetelve érzik magukat**, nem látnak maguk körül lehetőségeket, elvágódnak, de **az elvágódás sok esetben csak az adott lakóhelyet érinti, a Balaton térségét nem**
- Az elköltözési tervek legjellemzőbb **célállomása egy az adott településhez közeli**, vagy attól távolabbi **üdülőkörzeti város**

LAKÓHELY (2)

- A Balaton térségéből való **elköltözés gondolata** nagyon riasztó hatást gyakorolt a megkérdezettekre, **1000 emberből 965** említett legalább egy olyan dolgot, ami hiányozna neki, ha innen el kellene mennie. Az indoklások többsége a társadalmi beágyazódások vetületeiben fejeződik ki, családtagok, barátok, ismerősök, munkatársak elvesztése lehet fájdalmas, a környezet, mint veszteségszerep, ezekhez képest takarásban van
- **Közlekedés:** személygépjármű gyakori használata minden három adatközlőből kettőt jellemez, gyaloglás és kerékpározás minden háromból csak egyet. A tömegközlekedési eszközök gyakori használata összességében szerény
- **Állattartás:** a népesség kétharmada tart legalább egyféle állatot, ez az említések többségében kutya és/vagy macska, a haszonállatok említése ritka, ahol ez mégis előfordul elsősorban baromfi és nyulak tartását említik. Sertés, szarvasmarha, egyéb haszonállat tartása alig fordul elő. Kedvtelési célból tartott állat a legtöbb esetben aranyhal, galamb, vagy valamilyen papagájfajta

ÉLETMÓD (1)

- A térségben élő felnőtt népesség többségének **kulturális és művészeti aktivitása** szerény; évente néhányszor járnak könyvtárba, színházba, múzeumba, koncertekre, rendezvényekre, fesztiválokra, de nem minden évben használják ki egyszerre az összes felsorolt lehetőséget
- A **Balaton part látogatására** évszakoktól függetlenül leggyakrabban az alkalmankénti sűrűséggel jellemezhető, a napi látogatás nyáron, a hetenkénti ősszel és tavasszal, a havonkénti télen jellemző
- A Balaton part látogatásának **elsődleges célja** nem a strandolás, hanem a **mindennapokhoz illeszkedő szabadidős tevékenység**. Szabadidős tevékenység alatt alapvetően **sétálást, pihenést, levegőzést, nézelődést** érthetünk, célzottabb módon kirándulást, túrázást, kulturális, művészeti, zenei programokon való részvételt, játszóterezést, unokázást
- A **séta gyakran közös családi program**, találkozási alkalom rokonokkal, ismerősökkel
- A **strandolás** időjáráshoz-évszakhoz között szabadidős tevékenység, mint bármely térségbe látogató turistának, de nem alkotja a mindennapok részét akkor sem, ha erre az időjárási viszonyok lehetőséget adnak

ÉLETMÓD (2)

- **Hitélet:** a Balaton térségében élők **több mint háromnegyede nem vesz részt vallási közösségi életben**. A hitéletet gyakorlók 80 %-a római katolikus, hatodrészüik református, a maradék hányadot az evangélikusok, Hit Gyülekezeti tagok, baptisták, a kisebb keresztény egyházakhoz tartozók alkotják.
- **Testmozgás-sportolás:** a térségben élők **többsége** saját bevallása szerint **nem végez** rendszeres sporttevékenységet, testmozgást. Azok többsége, akik a kérdésre igennel feleltek nem annyira sportnak, mint inkább aktív szabadidő eltöltési tevékenységnek tekintik a testmozgást
- **Dohányzás:** A felnőtt népesség közel **háromnegyede nem dohányzik**, minden négyből egy ember igen. A dohányzók többsége férfi, legjellemzőbb életkoruk 35-54 év. A nem dohányzók többsége nő, a relatív többség időskorú
- **Horgászat:** a Balaton térségében élő népesség mintegy **tizenkettő része** horgászik
- A népesség **kevésbé több, mint fele készít** halételt, az alapanyagot jellemzően szupermarketből szerzik be

ÉLETMÓD (3)

- **Halételeket** a felnőtt népesség ≈ 70 %-a fogyaszt, legjellemzőbb módon **havonta-negyedévente egyszer**. A halhús fogyasztók nagy többsége férfi, és a nők alkotnak nagy többséget azok körében, akik egyáltalán nem esznek halat
- A **koronavírus-járvány 2020 tavasza és 2022 nyara közötti** időszaka alatt az üdülőkörzet felnőtt népességének **legalább negyede** biztosan megbetegedett, a megbetegedettek száma legalább 60 ezer főre becsülhető
- A felnőtt lakosság legalább **90 %-a részesült egy, vagy több védőoltásban**, összességében a koronavírus fertőzés elleni **vakcináció** aránya **magas a térségben**. A népesség több mint fele három védőoltást kapott. A halálos áldozatokról szóló említések száma alacsony, minden tízből csak egy válaszadó említett ilyen esetet, legjellemzőbb módon a tágabb ismeretségi körre vonatkoztatva, vagyis a halálesetek ebben az esetben nem feltétlenül kötődnek az üdülőkörzethez, összességében 200-300 fő közötti a megkérdezettek rokoni, baráti, ismeretségi körébe tartozó elhunytak száma

KLÍMATUDATOSSÁG, ENERGIAFOGYASZTÁS (1)

- A felnőtt népesség többségének véleménye szerint a klímaváltozás a **közeli és a távolabbi jövőt alapvetően befolyásoló** globális probléma, és a klímaváltozás humán felelősségét hangsúlyozzák szemben azzal a vélekedéssel, hogy **emberi ráhatásoktól függetlenül is bekövetkező, természetes folyamathatások** váltják ki
- Minden tíz megkérdezettből kilenc azt szeretné, ha a döntéshozók **nagyobb hangsúlyt** fektetnének a klímaváltozással kapcsolatos problémák kezelésére
- Minden tízből kilenc adatközlő **elégedett települése természeti, környezeti állapotával**. Az elégedetlenek döntően a személtelésre, elhanyagoltságra, gondozatlanságra, zajhatásokra, utak, járdák rossz állapotára, hiányára, pusztuló természeti környezetre panaszkodnak
- **A környezeti állapot változtatása** érdekében megfogalmazott legfontosabb javaslatok is ezekre irányulnak, utak, járdák felújítása, fejlesztése, építése, a szemetesség csökkentése és a köztisztaság növelése, parkosítás, fásítás, virágosítás, zöldfelületek növelése, védelme

KLÍMATUDATOSSÁG, ENERGIAFOGYASZTÁS (2)

- Állítása szerint a lakosság háromnegyede **napi szintű gyakorlati erőfeszítéseket tesz** a klímaváltozás egyes káros hatásainak enyhítése és a környezetvédelem előmozdítása érdekében. Ezek jellemző eszközei a hulladékok szelektív gyűjtése, a hulladékmentességre törekvés, a vízhasználat csökkentése, a villanyárammal való takarékoság, műanyagmentességre törekvés
- **Hőszigeteltség:** lakások kétötöde hőszigetelt, a hőszigetelés a nagyobb városokban található lakásokra jellemző
- **Lakásfűtés / hűtés:** a lakások fűtési rendszere legjellemzőbb módon földgáz; cirkó és gázkonvektor, földgáz alapú távhőszolgáltatás. Fatüzelésű cserépkályha a lakások közel negyedében, fatüzelésű kandalló nagyjából minden tízedik lakásban fordul elő. A nyári meleg elleni védekezés érdekében szinte minden lakásban alkalmaznak valamilyen alternatív **hűtési megoldást**, ez jellemzően redőnyözés, természetes szellőztetés, hűtő ventilátor

KLÍMATUDATOSSÁG, ENERGIAFOGYASZTÁS (3)

- A megkérdezettek tizenketted része használt otthonában valamilyen **megújuló energiaforrást**, ez a teljes népességre vetítve 2022 nyarán nagyjából **13 ezer és 27 ezer** közé tehető. A használt megújuló energiaforrás legnagyobb részben **napelemből** származik, kisebb részben napkollektor által előállított energia
- **Miért nem használ megújuló energiaforrást:** jellemző válasz: „nem fontos”. Másokat a tervezési és kivitelezési költségek, a megtérülés kétsége, az eszközök költségei riasztanak el
- Minden tízből nyolc ember, **nem tervezi a közeljövőben** megújuló energiaforrás beépítését, aki mégis legjellemzőbb módon napelemet, napkollektort szeretne

TELEPÜLÉSI MOBILITÁS (1)

A lakosság érzékelése alapján **relatív** az üdülőkörzetbe áramló, állandó letelepedéssel járó népességmozgás, inkább annak területi, térségi és települési eloszlása jellemzi pontosabban a folyamatokat, amelyekre ingatlanárak gyakorolhatnak nem véletlen hatást

- **Beköltözések:** a túlnyomó többségének nincs olyan ismerőse, aki az adatfelvételt megelőző években költözött volna az üdülőkörzetbe. A beköltöző lakosságot érzékelők aránya **a minta ötödére tehető**
- **Elköltözések:** a népesség nagy többségének nincs olyan ismerőse, akik az adatfelvételt megelőző években költöztek volna el az üdülőkörzetből. Az elköltözés tényét jelzők aránya a minta **kevesebb, mint hetedére** tehető. Az üdülőkörzetből **kiáramló** népességmozgás a lakosság érzékelése szerint a **beáramló mozgás érzékelésénél** is kevésbé releváns
- A népességmozgás érzékelése a **Balaton parti, partközeli**, valamint a **háttérzóna urbanizált területein** markánsabb, kistelepülések esetében sokkal kevésbé, vagy egyáltalán nem körvonalazható

TELEPÜLÉSI MOBILITÁS (2)

- **A belföldről induló beköltözések településforrása** többségében az **üdülőkörzeten kívüli**, hangsúlyosan **Budapest**, illetve a Balaton térségét övező vármegyék **megyei jogú városai**, kisebb részben távolabbi megyei jogú városok
- **A külföldről irányuló beköltözések** említésaránya a népességen belül $\approx 2\%$, a kérdésre válaszolók körében 10% körüli. Az említések között Ausztria, az Egyesült Királyság, Hollandia, Németország, Oroszország, Románia és Svédország jelenik meg. A beköltözött személyek együttes említésgyakorisága szerény, ≈ 400 főre becsülhető
- **A térségből történő elköltözés belföldi célterülete elsődlegesen Budapest**, illetve megyei jogú városok. Az egyéb magyarországi településekre irányuló elköltözés tényszerű érzékelése a lakosság körében alacsony
- **A külföldre irányuló elköltözés említése nem jellemző, ha ez előfordul úgy**, Ausztria, Svédország, Németország, Olaszország jelenik meg. Az elköltözött személyek együttes említésgyakorisága a beköltözők említésgyakoriságainak kevesebb, mint felét alkotja

TELEPÜLÉSI MOBILITÁS (3)

Az üdülőkörzetbe irányuló be-, illetve átköltözés adatközlők által ismert legfontosabb oka **családi természetű**, de gyakori indoklás a természeti, környezeti értékek, a vízpart közelsége, a munkalehetőség és a jobb lakáskörülmények

Az üdülőkörzetből el-, illetve átköltözés adatközlők által ismert legfontosabb oka a jobb munkalehetőségek felkutatása, a családi okok csak a második helyen szerepelnek, a lakáskörülmények, a természeti környezeti értékek és a vízpart közelsége kevésbé releváns, de ugyancsak előfordul elköltözési okként

A 18-25 év közötti népesség tervezett legmagasabb iskolai végzettsége jellemzően középfokú. A felsőfokú végzettség, doktori fokozat megszerzése, mint cél a fiatalok harmadára volt jellemző.

A 18-25 év közöttiek tervezett (legvalószínűbbnek ítélt) letelepedési helye az adott település, ahol a válaszadó él. Aki mégis elköltözne jellemzően **szertne a Balaton környékén maradni**, vagy ahhoz közel. A fővárosba és külföldre irányuló letelepedési tervek említése ritka

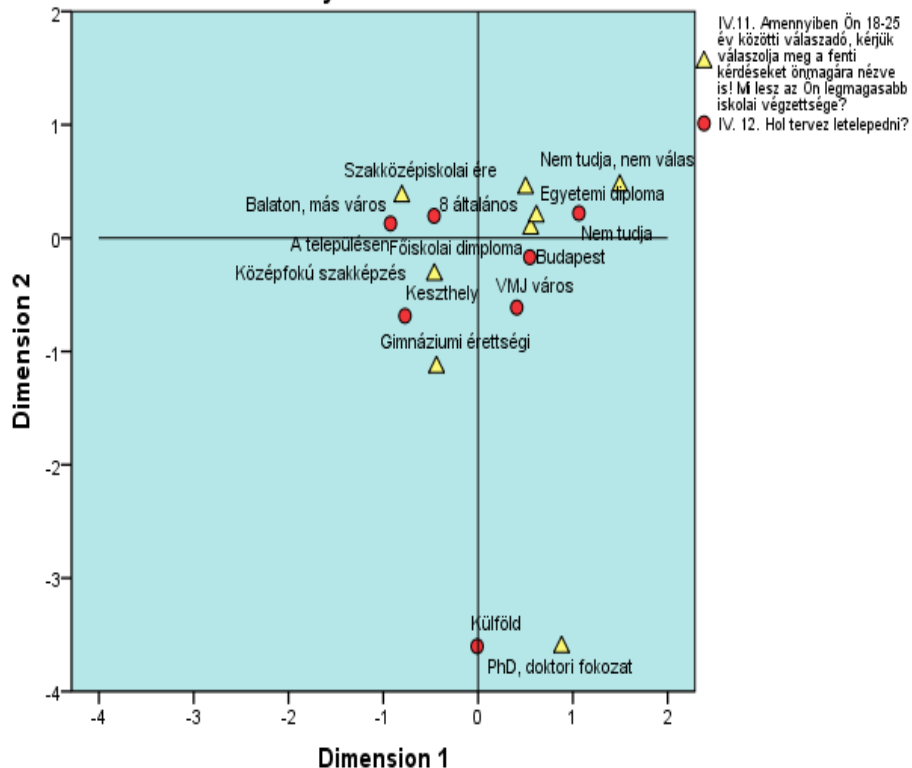

TELEPÜLÉSI MOBILITÁS (4)

A tervezett iskolai végzettség és a letelepedés valószínű helye közötti összefüggés

- Leginkább az a fiatal rétegcsoporthat **nem akarja / nem tervezi** elhagyni a Balaton térségét, amely **középfokú, szakirányú végzettség** megszerzésére törekszik, gyakoriság többségüknél fogva ők alkotják a vélemények centrumát

Row and Column Points
Symmetrical Normalization

- A **felsőfokú végzettséget** tervezők esetében, az iskolai végzettség növekedésével párhuzamosan a térségben **maradást lényegesen nagyobb döntési bizonytalanság** kíséri, gravitációs optikában Budapest, és a nagyobb városok irányában mutató érdeklődés körvonalazódik
- A **PhD, nemzetközi doktori** végzettséget megcélzók esetében a **külföldi** letelepedés is valószínű lehetőségként jelenik meg

IDENTITÁS (1)

- **A településhez kapcsolódó identitáskép vizsgálata alapján csaknem minden második ember véleménye szerint az a település, amelyen ő lakik, tipikusan balatoni település. Az így vélekedők több mint 90 %-a a Balaton parti, partközeli sávjában él.** A Balaton partvonalától **távolabb élők** jellemzően az adott vármegye többi településével azonosítják a magukét

A balatoni identitás erőssége a Balaton part közvetlen térségben áll szilárd lábakon, az üdülőkörzet háttérzóna területén szórványosabb, a Balatonhoz kapcsolódó identitásalkotó erő halványabb

- **A személyhez kapcsolódó identitáskép vizsgálata alapján a népesség harmada identitásalkotó időelemektől függetlenül onnantól számít balatoninak mindenkit, amikortól ide költözött, és itt él.** Minden negyedik megkérdezett szerint viszont ahhoz, hogy valaki balatoni lehessen, minimálisan az kell, hogy **helyi születésű legyen, születésétől fogva itt éljen.** Az előbbi két vélemény az összes megkérdezett témával kapcsolatos véleményének **mintegy 60 %-át** alkotja.
- A további vélemények egyfajta **szubjektív mérték szerinti időbeni szórtságot mutatnak**, 10-20-30 év, általánosságban több generációnyi térségben éléshez kötik a balatoni identitás létrejöttét, vagy egyéb, közelebből meg nem határozott, oksággal élnek, közel kell élnie a Balatonhoz, tennie kell valamit a Balatonért

IDENTITÁS (2)

- A **Balaton legjellemzőbb földrajzi helye** az összes megkérdezett $\approx 95\%$ -nak (közel 60 féle kombinációba sorolható) válaszai alapján a **vélemények mintegy kétharmadának** csoportosításában Keszthely, Siófok, Badacsony, Balatonfüred és a Balaton-felvidék. Ha a vélemények **több mint négyötödére** terjesztjük ki a csoportosítást az előbbieket kiegészítik a Balaton térségének déli részével, megjelenik Tihany, Fonyód, a Tapolcai-medence, illetve a Balaton földrajzi elhelyezése a Dunántúlon. Ha a csoportosítást a **vélemények mintegy 90%-áig** szélesítjük, a felsoroltakhoz csatlakozik a Tihanyi-félsziget, a Balaton nyugati része, a Balaton közvetlen északi partvidéke és Szigliget
- A népesség közel háromnegyede nevesített **büszkeségre okot adó dolgot, jelenséget** a Balaton térségében. A válaszok kétharmadát a táj szépsége, változatossága, a mediterrán klíma, természeti adottságok alkotják, illetve maga a Balaton, mint Magyar Tenger
- A **büszkeségre okot nem adó dolgok, jelenségek** kérdésére a megkérdezettek kevesebb, mint negyede válaszolt, kétharmaduk szerint nincs ilyen. A kritikai vélemények több mint négyötödét a környezet és természetszennyezés, szemetelés-köztisztaság hiánya, beépítettség növekedés, nádasok irtása, természetpusztulás, túlzásfoltosság és kulturálatlan emberi viselkedés kategóriáiba csoportosíthatjuk

IDENTITÁS (3)

A Balaton térségéhez köthető valaha élt leghíresebb ...

	Érvényes válaszok aránya	Legfontosabb említések együttes aránya	Nevesített személyiségek
...író	33,7	86,1	Jókai Mór, Fekete István, Batsányi János
...költő	26,0	70,0	József Attila, Berzsenyi Dániel, R. Tagore
...zenész	15,1	71,5	Kálmán Imre, Huszka Jenő, Tóth Gabi
...képzőművész	14,6	60,3	Egry József, Borsos, Miklós, Marton László
...színész	31,8	88,3	Bujtor István, Latinovits Zoltán, Blaha Lujza
...építész	2,2	72,7	Schulek Frigyes, Beszédes József, Varga Imre
...tudós	6,7	52,3	dr. Lóczy Lajos, Vaszary Kolos, dr. Szaplóczay Manó
...sportoló	16,0	45,7	Litkey Farkas, Csermák József, Szalay Gyöngyi
...vállalkozó	4,6	50,0	Mészáros Lőrinc, Figula Mihály
...politikus	13,6	50,8	dr. Bóka István, dr. Kontrát Károly, Witzmann Mihály

IDENTITÁS (4)

Eötvös Károly: „*Utazás a Balaton körül*” c. művének ismerete

Ez a mű a magyar és a balatoni irodalom kiemelkedő kincse, hiteles történelmi és a mindennapi életet ábrázoló korképe alapján ismerete balatoni identitás alkotó és mélyítő hatású lehet

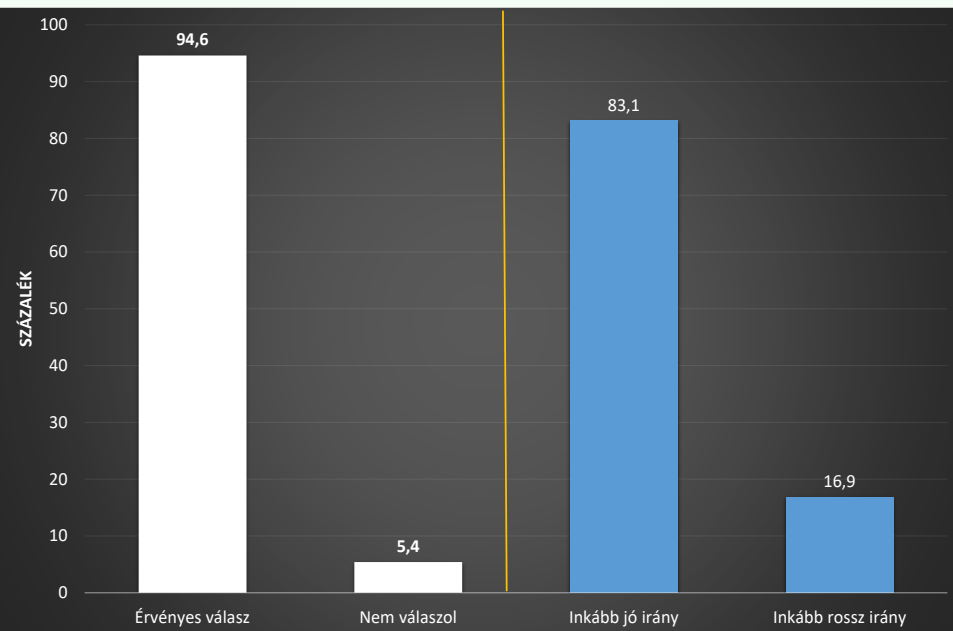
- Eötvös Károly művét ezer megkérdezettből 44 fő olvasta, ez a felnőtt népességre vetítve **mintegy 10 ezer embert jelent**
- A művet nem olvasók, tartalmát nem ismerők a teljes felnőtt népesség közel 95 %-át alkotják ($\approx$ 220 ezer fő)
- A művet ismerők tábora többségében nő, életkori sajátosságok alapján jellemzően 55 év feletti, a többség felsőfokú iskolai végzettségű, átlagos jövedelmi helyzettel

BALATON TÉRSÉGI FOLYAMATOK (1)

A Balaton térségében zajló folyamatok lakossági megítélése

A 2022 nyarán a lakosság **nagy többsége bizakodó**, optimista összképet formált a Balaton térségében zajló folyamatokról, és a **Balaton érdekérvényesítő képességét** is nagy többségben jónak értékelték

A 2022. július 13-án bejelentett **energia-vészhelyzeti intézkedéseket** követően a Balaton ügyeinek kedvező irányú haladását megítélő attitűdök halványultak, de a bizakodó közhangulat az adatfelvétel végéig megmaradt

	Adatfelvétel 2022. július 13 előtt	Adatfelvétel 2022. július 13 után	Teljes adatfelvételi időszak
Határozottan jó irányba	9,2%	5,2%	8,4%
Inkább jó irányba	69,4%	73,4%	70,2%
Inkább rossz irányba	10,4%	13,5%	11,0%
Határozottan rossz irányba	5,9%	1,0%	5,0%
Nem tudja, nem válaszol	5,1%	6,8%	5,4%

BALATON TÉRSÉGI FOLYAMATOK (2)

A 1861/2016. (XII.27.) Kormányhatározat hatásainak lakossági értékelése
2016 - 2021 között több mint **400 Mrd Ft kihelyezett forrás** üdülőkörzeti hasznosulása

- **A pozitív hatásokat említők száma a teljes népességre vetítve 90 ezer fő.** A válaszok közel **kétharmada** a turizmus és a kötött pályás közlekedésfejlesztésre vonatkozott, turizmusfejlesztés, falusi turizmus fejlesztése, szálláshelyfejlesztés, vendéglátás minőségének fejlesztésére, illetve vasútfejlesztés, vasúthálózat felújítása, vasút villamosítás volt
- **A negatív hatásokat említők száma a teljes népességre vetítve 23 ezer fő.** A válaszok közel **négyötödében** alapvetően kétféle indoklást tapasztaltunk, egyrészt a beépítettség aránytalannak ítélt növekedését, másrészt a környezeti terhelés jelentős növekedését kárhoztatták, ez alatt a hulladék és zajszennyezést, illetve a beépítettség növekedésével járó zsúfoltság növekedésére panaszkodtak
- **A pozitív és a negatív hatásokat említők között négyszeres a különbség a pozitív hatásokat említők javára**

BALATON TÉRSÉGI FOLYAMATOK (3)

- Az üdülőkörzet egészében **2025-ig elvégzendő legfontosabb feladatok**, fejlesztések rangsorát **az úthálózat fejlesztés** vezeti. Lényeges a **kulturális, művészeti, zenei programok** szervezése, a **beépíthetőség szigorítása, a természet és környezetvédelem**, a **Balaton part szabaddá tétele**, sétányok létesítése a Balaton parton, a **turizmus és marketingfejlesztés, kerékpárút** fejlesztések, **szabadstrandok** kialakítása, fejlesztése, **falusi turizmus** fejlesztése, a **Balaton vízminőség védelme, gépjármű parkolóhelyek** létesítése, generális értelemben **standfejlesztések**, megfizethető strandok
- Balaton térségének **leghatékonyabb három érdekképviselője az elmúlt három évtized** során (kizárólag spontán említések alapján). Mintegy 40 személy említésrangsorát **dr. Bóka István, dr. Kontrát Károly és Witzmann Mihály** vezeti. A **három legfontosabb ma is aktív személyiség** említéseinek kétharmada egy ötfős listát eredményezett, ezen sorrendben **dr. Bóka István, Witzmann Mihály, dr. Kontrát Károly, dr. Lengyel Róbert és dr. Sütő László** neve szerepel
- **Balaton térségének fejlesztésében szerepet betöltő szervezetek és intézmények** spontán nevesítése alapján a legfontosabb közreműködő szervezet a Balaton Fejlesztési Tanács. Az összes említés háromnegyedében a BFT-n kívül annak munkaszervezete, a **Balatoni Integrációs Nonprofit Kft**, a **Balatoni Szövetség**, és a **Magyar Turisztikai Ügynökség** jelenik meg

BALATON TÉRSÉGI FOLYAMATOK (4)

- A véleményalkotók többsége szerint a **Balaton fejlesztése érdekében kifejtett legnagyobb aktivitás** ugyancsak a **Balaton Fejlesztési Tanács** munkáját jellemzi, de hasonlóan potens szervezetként jellemzett a **Balaton-felvidéki Nemzeti Park, a Balatoni Turizmus Szövetség, a Magyar Turisztikai Ügynökség és a Balatoni Integrációs Nonprofit Kft** is
- A fontos szervezetek munkájának értékelésére átlagosan minden öt megkérdezettből **négy nem válaszolt**, akik mégis válaszoltak, jellemzően **kedvező és igen kedvező** véleményeket alkottak, az értékelési átlagok minimuma 3,74, a maximum 4,11 pontérték – ötfokozatú skálán
- **Nagyon fontos feladat** a térség szakmai szervezeteinek **ismertség növelése!**
- Az üdülőkörzetben élő véleményalkotó felnőtt népesség (56,2%) többsége a **települési önkormányzatok feladat- és hatásköreinek növelésével tudná elképzelni a Balaton térségének érdekképviseleti megerősítését**, de a települési önkormányzatok mellett a vármegyei önkormányzatok feladat- és hatásköreinek növelése is lényeges szempont. **Kevésbé preferált problémakezelési** lehetőség a Balatonhoz kapcsolódó centralizált kormányzati intézményrendszer (pl. önálló államtitkárság) és az önálló balatoni közigazgatási egység létrehozása

Köszönöm megtisztelő figyelmüket!

ELÉRHETŐSÉG:
Balaton Integrációs Közhasznú NKft
8600 Siófok
Batthyány u. 1.

bftkht@balatonregion.hu

Társadalomtudományi Kutatócsoport
Balatonfüred
Lóczy Lajos u. 62.
8230

tarsadalomkutato@balatonregion.hu

DOMBI GÁBOR
kutató, kutatásszervező szociológus
dombigabor@balatonregion.hu